

Milí čtenáři,

ke konci srpna se uzavírá tříletý cyklus celoživotního vzdělávání lékárníků (CV). Budou mít lékárníci splněný počet minimálně 90 kreditních bodů? Musí plnit podmínky CV všichni lékárníci, zejména pak vedoucí lékárníci? Jaká je nabídka vzdělávacích akcí pro lékárníky?

Lékařník bez kontinuálního vzdělávání nejen ustrne v aktuálních vědomostech, kterým nechá volný polečas rozpadu, ale navíc dojde dříve či později k pocitu vyhoření, k pocitu, že se už nikam neposouvá. Plnění vzdělávacího cyklu může být pro někoho obtížné z časových důvodů. Ale přesto pár dní v roce, vlastně doslova pár dní stačí pro splnění podmínek. Lékařská odbornost, ať se to v praxi nemusí vždy zřetelně jevit, je to, co od nás laická veřejnost – pacienti, ale i odborná veřejnost očekávají. Již přes šest staletí je v českých zemích lékařník vzděláván při univerzitě a v proměnách vývoje medicíny a lékařství intenzivněji se stále větší potřebou implementace nových informací, léčebných postupů a v neposlední řadě i lékové bezpečnosti. Po důkladné průpravě na univerzitě pokračuje v aplikaci dosažených znalostí a dovedností – formou celoživotního vzdělávání. Trošku přeskakují specializační vzdělávání, které považují za součást celoživotního vzdělávání, a jeho neuchopení v kontextu současných potřeb je předmětem neustálých sporů... Přestože velké množství odborných informací vede více ke specializacím a „vzdalování se od sebe“, o to naléhavěji je potřebné posilovat právě spolupráci a setkávání. Setkávání mezi různě zkušenými, různě specializovanými farmaceuty a zejména i s lékaři a ostatními zdravotnickými pracovníky. Velmi oceňuji přínos sympozií pořádaných Českou farmaceutickou společností. Již po několikáté jsem se účastnil Kongresu Praktického lékařství v Olomouci. Přednášky jsou rozděleny do tematických bloků, přednášejícími jsou kapacity ve svém oboru. Pohled lékařů zamíří na základní diagnostiku a charakteristiku onemocnění, farmakoterapii i praktické problémy spojené s léčbou. Tematické bloky již tradičně doplňují sdělení farmaceutů zabývajících se přípravou léčiv a farmakoterapeutickými kazuistikami z jejich praxe i také prezentace vědeckých kolegů z naší alma mater. Oceňuji společenský a propojovací rozměr sympozií. Těším se rovněž na Lékařnické dny, kde je kvalitní odborný program zpestřen vždy novým místem konání a poznáváním hostitelského místa – letos se budou konat kulaté XXX. Lékařnické dny v lázeňském městě Jeseníku přímo v Priessnitzově sanatoriu. Po podzimní sklizni se pod sluncem zalitými vršky Pálavy uskuteční Vinobraní klinické farmacie v Mikulově. Letošní ročník Symposia klinické farmacie René Macha bude věnován farmakoterapii psychiatrických onemocnění a současným trendům v antiagregační a antikoagulační léčbě. Součástí jsou i interaktivní workshopy umožňující ponořit se hlouběji ve vybrané problematice. Zmíněná sympozia patří k vrcholům vzdělávacích aktivit pro lékárníky. Nemohu v této souvislosti nezmínit Beskydský slet, pracovní dny klinických farmaceutů, kongresy nemocničních lékárníků a také mladou Opavu. Výčet takový, že „body“ do CV lékárníka přichází samy. Kromě větších sympozií se uskutečňuje celá řada seminářů, mezi nimiž bych rád zmínil soubor Interaktivních dispenzačních seminářů (IDS). Jejich vznik sahá do roku 1995 a jejich podoba má tedy téměř dvacetiletý vývoj. Koncept komplexního vnímání farmakoterapie je realizován řešením kazuistik interaktivní formou vždy pod vedením dvou lektorů – lékárníka a lékaře. Pod vedením profesora Vlčka se projekt velmi rozvinul a rozšířil se mezi lékárníky v různých regionech – ročně se uskuteční téměř stovka takových seminářů. Semináře s důrazem na spolupráci lékař–lékárník považují za velmi užitečné a nezbytné pro rozvoj skutečné péče o nemocné. Měly by se stát běžnými – kruhy odborníků se vzájemnou profesní komunikací a porozuměním si. Na konci jara se uskutečnil Magistraliter víkend na Vysočině. Zahrnoval prezentace i praktický workshop. Byl zaměřen na technologické aspekty přípravy léčiv, na aplikaci nových surovin a receptur a také na možnosti spolupráce s lékaři na řešení vhodného IPLP. Věřím, že bude mít svá pokračování a rozšíří se do více regionů. Na září jsou plánovány v Brně a Praze další galenické semináře společně pro lékárníky i lékaře. Nově jsou pořádány a připravovány certifikované kurzy, hlouběji se zaměřující na konkrétní problematiku, přinášející specializaci a novou kompetenci v odborné práci lékárníka.

Co považuji za velmi důležité, je nezávislé odborné vzdělávání. V posledních letech byly na sjezdech lékárníků řešeny dva problémy ohledně CV. Jedním z nich byl narůstající počet uzavřených vzdělávacích akcí se žádostí o přidělení kreditních bodů do CV. Vzdělávání lékárníků však jednoznačně musí být otevřené a pod kritickým pohledem účastníků. Ačkoli většina lékařů přichází v té či oné míře o svou nezávislost a přechází v patrně ekonomicky výhodnější celky, skutečná odbornost je pouze ta nezávislá! Druhým diskutovaným problémem byla vymahatelnost podmínek CV. Jejich plnění je pouze na profesní vůli a odpovědnosti každého člena Komory. Ani licence vedoucího lékárníka není plněním podmínek CV podmíněna. Domnívám se, že bude v budoucnu toto pravidlo potřebné ustanovit – jako garanci profesní organizace směrem k pacientům. Nemyslím si, že by podmínky CV byly obtížně plnitelné. Nejde však o body, celoživotní vzdělávání dnes neodmyslitelně patří k výkonu profese lékárníka.

Na závěr bych chtěl vyjádřit poděkování organizátorům seminářů a sympozií, které udržují nás lékárníky v dobré kondici, a lékárníkům popřát výběr z kvalitních vzdělávacích akcí, které budou naplňovat potřeby jejich odborné praxe!

PharmDr. Antonín Svoboda

Mladí lékárníci, o. s.

toniksivoboda@gmail.com